

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Palatini Podoliae ad Catholicam fidem conuersio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Comes Flandriæ coniunctis viribus diu oppugnant, iamque regnum, quemadmodum pellem ante captum vulsum, ut est in proverbio, inter se partiti erant. De quibus tamen omnibus plures & insignes victorias consequutus, restituta pace & tranquillitate, ut Deo pro tot beneficijs gratiam aliquam rependeret, toto regno passim Ecclesias, Monasteria & sacra loca multis proventibus auxit & locupletavit. Id quum ægre admodum ferrent ij qui vitam umnose inter tot pericula & militiæ labores acta, omnibus illis bellis bonam & fidem Regi operam navant, & eius hac deuota liberalitate præmium virtuti & meritis suis debitum inueniri existimabant, cum admonuerunt, rectius atque utilius facturum, si opes ac proventus regni arario inferret, ut eis deinde quando necesse fuerit, ad status sui defensionem uteretur, quam se eandem in homines inuitos & in diem viuentes profunderet. Qui vero Regem alloquebatur, è numero Togatorum erat, ne suscipere fuisset, rex non eos de publicis sed de priuatis utilitatibus sollicitos esse putaret. Tum Rex è vestigio sic respondisse dicitur: Equidem mihi miranda vestra mihi videtur oratio, utpote eorum qui domi assiduis delitefcunt, nec pericula nisi auribus & longinquo sentiunt. Nec quantis periculis conatus nostri & actiones quotidie presentur, nec vnde victoria obueniant, scire mihi videmini. Equidem in ocio viuens, tam ab externis quam domesticis hostibus tutus, saepe numero miratus sum tantam Caroli Magni & aliorum meorum prædecessorum in Ecclesiam Catholicam liberalitatem: at postquam pericula non solum ad coronam, verum etiam personam meam propius accesserunt, sic ut & de regno & de vita simul mihi dimicandum certandumque fuerit, miratus sum valde non multo maiori liberalitate ipsos erga eandem vsos. Id enim expertus scio, nec milites, nec equos, nec vlla arma ad victoriam quidquam prodesse, nisi Deus exercituum animum nobis & vires inspiret. Ad diuinam vero imperandam gratiam Ecclesiasticorum, qui velut domestici sunt & Dei familiares, nobis opus est ministro. Quocirca nolite mirari quod huic hominum generi bene facio. Quicquid enim eius à me præstat, id omne Deo & honori ipsius ac seruitio præstat.

Nec minus memorabilis est Francisci Regis veteris Maghi vox: quo audiente, quum omnium sæculi illius vitorum doctissimi, Budæus & Castellanus de bonis Ecclesiæ, deque modis quibus illa acquisita essent, disputare cœpissent, rex interfectus, Equidem, inquit, sic censeo, si tametsi quam aliorum omnium Principum serinia & archina exen-

tiatis, vix ullos antiquiores aut meliores titulos quam & Petri inuenturos: cui ab Imperatoribus, Regibus, Principibus & populis facta denationes ut antiquissimo, ita optimo iure præstentur, quum nostri & illorum titulis plerique vi & armis aut usurpatione maiorum nostrorum sint acquisiti. Ecclesiasticorum quidem in Polonia opes magna ad Christianæ fidei conseruationem attulisse subsidia, historiæ testantur, quas, utpote ad institutum nostrum non ita pertinentes, hoc loco omitto, & ad spiritualia potius me conuerto.

IV. Porro in hoc regno Societas Jesu tam doctrina quam vitæ sanctitate magnam sibi peperit auctoritatem, nec solum apud Regni senatores & proceres, verum etiam apud regem ipsum, qui P. Scarga & concionatore aulico & Confessorio utebatur. Quamuis autem Patrum horam operam multi quotidie ad Catholicam reducti sint Ecclesiam; præter alias tamen in primis memorabilis est Palatini Miezislauensis conuersio, quum vti à testibus oculatis accepi, enarrabo. Palatinus hic quum die quondam sacerdoti Catholico plus pietatis quam doctrina haberet, vellet illudere, hominè, ad prandium inuitarar. Mensa assidentem, Palatino innuente, Prædicans quidam varijs questionibus urgere cepit, iam caput aliquod doctrinæ, iam Papa tyrannidem, iam dissolutam Ecclesiasticorum vitam in medium proponens. Tacet ad omnia bonus ille sacerdos, ac strenue interim appositis resistit. Tandem ad Palatinum conuersus, Quid hic hominis est, quæso? O! inquit, Equidè ad prandium non ad disputationem inuitatus sum. ibi risu solui omnes, & boni sacerdotis simplicitatem, vel potius inscitiam (ita enim videbatur) ludibrio habere. Tum ille, Equidem, inquit, iam hoc agam, & prandebis ubi pransi fuero, tum forte homini isti respondebo. Sublati mensis, sacerdos ita inquit: Hodie sacrum in altari peragens, hac vsus sum precatione: Discerne causam meam de gente non sancta. Spero sane hunc ipsum Deum pro sua omnipotentia & misericordia preces has meas exauditurum. Facto deinde Crucis signo, Prædicantem ita alloquitur: In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, per Dei, cuius ego indignus seruus & sacerdos sum, auctoritatem & potestatem mando tibi, maligne spiritus, ut obmutescas, nec per os istius hominis loquaris. Quid sit? Vix ille hac verba pronunciauerat, quum ecce Prædicans piscis magis mutus sedet. Tum sacerdos iterum, Iam, inquit, ut homo loquere: & tibi respondebo. Hactenus enim cum maligno illo spiritu, qui per os tuum locutus est, & tam atroces contra Iesum Christi

Christi sponsam iniurias ei omisit, verba commutare religioni mihi duxi. At Prædicans frustra loqui conatus, quum ne gr̃y quidem proferre posset, demisso capite totus pudore perfusus inde se proripuit, omnibus hoc miraculo obstupefactus. Illi tamen eidem, muto quidem, nihilo tamen minus astuto diabolo color non desuit, quo hanc Prædicantis infamiam palliaret, ut magica artis factum esse dicitans. à qua tamen suspicione Gorscium (id enim nomen erat sacerdotis) visa simplicitas atque innocentia facile vindicabat. Palatinus vero miraculo hoc obstupefactus, in se radiens, errore, in quo eductus fuerat, abiurato, unã cum familia sua ad Catholicam Ecclesiam est reversus. Et in ea constanter perseveravit: quem Pibracus nostram ob singularem eruditionem & eloquentiam quam armorum usum & rei bellicæ peritiam maiorem in modum laudare est solitus. Idem hæretico cuidam presbytero euenisse Georgius Turonensis testatur, qui cum Catholico in eadem mensa cibum capieas, eumque irrides, mirabiliter eidem fuit conuersus. Ecce tibi veræ Ecclesiæ & legitimæ vocationis sigilla, quæ in notha illa & spuria Ecclesia frustra quæras. At præstigias esse & magicas artes dicitis. Idem Iudæi de Salvatore nostro dæmonia eijciete & mortuos resuscitante dixerunt. Eadem arte S. Petrus maligno spiritui, qui Simonem illum magum in aëre ferebat, vires ademit. Et quondam, quæso, miraculum in S. scriptura similia Iudæorum conuitia, & calumnias effugere potuit? Sed ite vos, si placeat, & magicas artes in subsidium accersite. Agite, vestro Matre vnum nobis producite miraculum, quo sacerdotibus nostris vocationem vestrã legitimam esse negantibus, os ocludatis. Quid cessatis (quin extrema potius tentatis (qui tot facinoralia tentatis) quam vt hanc calumniam, vt vos dicitis, inultam sinatis. Ite vos Prædicantes, & digitos vestros in os dæmoniacorum inserite, vt sacerdotes nostri faciunt. Periculum facite, an illatos eos sitis rursus extracturi, Equidem cum Erasmo potius crediderim, si vestras omnes vires conferatis, ne claudicantem quidem equum vos sanare posse. Sed ad institutum redeo, à quo Palatini huius ad Catholicam fidem conuersi historia nos paululum abduxit.

HÆRETICI IN POLONIA OMNIS dignitatis exsortes. Ibidem varia sectarum inueniuntur genera. Iacobus Palæologus Dominicanus hæreses damnatur & punitur.

CAPUT XII.

ARGUMENTUM.

- I. In Polonia hæretici, regni Senatores esse non possunt.
- II. Carinabius Hofius Catholicum cum hæretice colloquia frustra impedire conatur.
- III. Diaboli miraculum, in Ansterimarij cuiusdam corpus ingressi.
- IV. De Andrea Duditbio Episcopo Quinqueecclesiensi.
- V. De Iacobo Paleologo, eiusque vita & morte.
- VI. De Lutheranis, Anabaptistis, Calixtinis. & alijs hæreticis qui in Polonia stabulantur.

LEx omnibus sectis quæ in Polonia & Sarmaticis vigent regionibus, Trinitariorum præcipua fere est, quæ unã cum Græcanica non Poloniam tantum vtramque, sed Lithuaniam etiam, Russiam & Volhiniam occupauit. Horum Metropolitanum pluribus locis Patriarcham Constantinopolitanum agnoscunt: interim à Senatoria dignitate exclusi. Econtrario omnes Catholici in Polonia Episcopi, regni sunt Senatores. Trinitarii quidem quantum ad pertinaciam, ceteris omnibus hæreticis sunt similes: quoad articulos vero doctrinæ valde sunt varij & pugnantes. (a) Sanctam tamen Sedem non tanto odio prosequuntur. Demetrius Munyadius, homo non vulgari doctrinæ præditus (qua vtinam recte vsus esset!) vnus ex præcipuis fuit Trinitariorum aresignans. Hic Claudiopoli ad populum declamans, multis execrabilibus contra SS. Trinitatem effusis blasphemijs, apoplexia correptus, in ipso vestigio animam exhalauit. Sed non cura ipso hæresis, quæ in successores multo nequiores transfusa est. Prodicunt tum tabulæ quædam & picturæ, quibus boni illi homines operis, quod Deus scilicet, per ipsos effecerit, magnitudinem adumbrare voluerunt. Picta in Tabula videtur S. Petri, quæ Romæ est, Ecclesia: quam Lutherus & asectæ altè eleuatis